

פרשת מצורע

והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע (יד, ג)

והנה אמרו בתו"כ (תזריע פ"ב) דהטהרה תלויה ביד כהן, וצריך הכהן לומר טהור אתה ובלאו דבורו אינו בטהר.

ויש להסתפק מה הדין אם יאמר לו הכהן תהא טהור בעוד שעה, האם הטהרה תחול רק בעוד שעה או לאו, דהנה בפסקי איסור והיתר אם החכם אומר על דבר שהוא כשר בעוד שעה, ודאי אינו מועיל מאומה שכן אין הכשרות תלויה בדבורו אלא במציאות דבריו, אבל בטהרת כהן שתלוי במאמר פיו יתכן שיכול להחיל הטהרה בעוד שעה, כשם שהמפריש תרומה ואומר שתחול הפרשתו בעוד שעה הרי זה חייל, כדאמרי' בערובין (לט, ב), וכן המקדיש דבר לאחר שלשים הר"ז חל אז, כדתנן בנדריים (פח, ב). ואין חסרון ד'כלתה דבורו', לפי שכל דבר שחל בדיבור אין בו חסרון דכלתה. (עיין שו"ת הגרע"א בזה).

ואולם הא פשיטא דאפי' נימא שאפשר לכהן לטהר לאחר שעה, אם בא כהן וטיהרו לאלתר דחייל טהרה זו מיד, ולא אמרי' דאחר שפסק הכהן הראשון, א"כ מעתה משועבד לחלות טהרה דידיה.

והנה אי נימא שאפשר לטהרו לאחר שעה, דין הוא דאפשר אף לטמא לאחר שעה, ולפ"ז יל"ע מפני מה ציותה התורה (לקמן פסוק לו) וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן ולא יטמא כל אשר בבית, הלא הכהן יכול לבא מיד ולפסוק דין טומאה לאחר שעה, ובינתיים יוציאו את כל אשר בבית.

ואפשר דאה"נ דמהני, אלא שאין ראוי לאחר הפסק ולא לפוסקו מיד, ואם דין הבית ליטמא אין לפסוק על עוד שעה.

ואכתי יל"ע בהא דלמדו בחולין (י, ב) דין חזקה דמעיקרא מטומאת נגעים שיוצא הכהן חוץ לבית ופוסק טומאה, ולא חיישינן דלמא נתמעט הנגע משיעורו דטהור, ולכאורה הא אפשר שהכהן מטמא לאחר שעה, וחוזר לבית ורואה שלא קטן הנגע בסוף השעה, ולהכי בכה"ג שפיר חייל הפסק, ובשלמא אם נימא דבזמן הפסק צריך לקבוע עליו טומאה ודאית, א"כ שפיר איכא הוכחה דלא חיישי' שיתמעט בזמן זה, דהא איכא למיחש שמא נתמעט הנגע עד שפסק, אבל אם אפשר לפסוק לאחר שעה שפיר איכא לברורי בזמן החלות.

ונראה דודאי אין אפשרות לטמא או לטהר לאחר שעה, דהרי יתכן שבינתיים יבואו סימני טומאה או סימני טהרה, וא"כ א"א לפסוק על זמן העתיד כשאין ידוע בדיוק מה יהא אז סימני הטומאה.

והנה בחידושי המהרי"ל דיסקין כתב שאפשר לטהר מצרוע 'על תנאי'. והוא פלא, דהא טהרת המצרוע א"א לעשותה ע"י שליח דאין זה בעלות של הכהן, ולא מבעיא דאינו יכול למנות שליח ישראל, אלא אף שליח כהן אינו יכול למנות לטהרו, דכשימנה כהן אחר לטהר הר"ז מצד פסקו של השני ואין זה 'שליחות' דראשון, ואמרי' בנזיר (יא, א) דכל מאי דליתיה בשליחות ליתיה בתנאי.

מקור: רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א

פרשת מצורע